

 Prenasledovanie za uplatňovanie politických práv a slobôd

§ 2 písm. d), § 8 zákona o azyle

Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu. V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy SR).

(rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 17. apríla 2008, sp. zn. 8 SžA 3/2008)

Z odôvodnenia:

Najvyšší súd SR potvrdil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave.

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporcu, ktorým odporca podľa § 13 ods. 3 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia odporcu (ďalej aj „zákon o azyle“) navrhovateľovi neudelil azyl na území Slovenskej republiky a súčasne rozhodol, že sa na navrhovateľa nevzťahuje zákaz vyhostenia alebo vrátenia podľa § 47 zákona o azyle; krajský súd nepriznal navrhovateľovi právo na náhradu trov konania. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že rozhodnutie odporcu považuje v súlade so zákonom. Odporca navrhovateľa opakovane vypočul a jeho výpovede správne vyhodnotil. Doplnil dokazovanie správami o krajine pôvodu navrhovateľa. Krajský súd považoval námietku navrhovateľa o nepreškúmateľnosti rozhodnutia odporcu za účelovú. K otázke neudelenia azylu súd prvého stupňa poukázal na § 8 zákona o azyle, v ktorom sú striktné uvedené podmienky na udelenie azylu na území Slovenskej republiky. Obavy navrhovateľa o jeho život (z toho dôvodu, že po smrti predchádzajúceho kráľa bol za nového kráľa vybraný navrhovateľ a ako kresťan odmietol vykonať rituál zabitia mladého dievčaťa a tehotnej ženy) nie je možné vylúčiť, pretože ide o subjektívne pocity navrhovateľa. Navrhovateľ nikdy neuviedol, žeby v súvislosti s jeho príbehom bol niekým prenasledovaný, žeby mu bolo vyhrázané smrťou alebo iným fyzickým napadnutím. Z dostupných správ o krajine pôvodu Ghana nevyplýva, žeby pri intronizácii kmeňových kráľov dochádzalo k rituálnym vraždám. Navrhovateľ nepreukázal skutočnosť, žeby práve on bol vybraný za nového kmeňového kráľa.

☞ Nepreukázanie opodstatnenosti obáv z prenasledovania

§ 2 písm. d) a f), § 8 zákona o azyle

Navrhovateľ nepredložil žiadne relevantné dôkazy nasvedčujúce tomu, že by boli v jeho prípade splnené zákonom o azyle ustanovené dôvody na udelenie azylu. Samotný namietaný kurdský pôvod navrhovateľa nie je podľa opisu udalostí v Turecku zo strany navrhovateľa dôvodom na udelenie azylu. (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 11. septembra 2008, sp. zn. 8 Sža 21/2008)

Z odôvodnenia:

Najvyšší súd SR potvrdil rozsudok Krajského súdu v Košiciach.

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil v záhlaví rozsudku uvedené rozhodnutie ako vecne správne. Týmto rozhodnutím odporca podľa § 13 ods. 1 a § 20 ods. 4 a 2 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o azyle“) neudelil azyl navrhovateľovi, neposkytol navrhovateľovi doplnkovú ochranu a vyslovil, že sa na neho nevzťahuje zákaz vyhostenia alebo vrátenia do Turecka podľa § 58 zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o pobyte cudzincov“). Krajský súd nepriznal účastníkom nárok na náhradu trov konania.

Proti rozsudku podal navrhovateľ odvolanie a žiadal, aby odvolací súd zmenil prvostupňový rozsudok a zrušil rozhodnutie odporcu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal, že je kurdskej národnosti a kurdská menšina je v Turecku značne diskriminovaná. V prípade zotrvania v Turecku má obavy o svoj život. Turecké militantné organizácie ho nútili bojovať proti Kurdom. Odmietol to a vyhrážali sa mu smrťou.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd SR ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech.

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

Ozbrojený konflikt

§ 8, § 9, § 13 ods. 1, § 13b ods. 1 písm. a), § 20 ods. 4 zákona o azyle

Iba všeobecne nepriaznivá situácia v krajine pôvodu žiadateľa o azyl sama osebe ešte nie je dôvodom na udelenie azylu, pokiaľ sa táto situácia neprejaví v perzekúcii či obave z nej vo vzťahu k žiadateľovi o azyl, a to z dôvodov uvedených v § 8 zákona.

Výpočet humanitných dôvodov, ako aj ich rozsah je v plnej kompetencii odporcu, ktorý rozhoduje o udelení azylu z humanitných dôvodov na základe správnej úvahy a odporca v prípade neudelenia azylu z tohto dôvodu nie je povinný odôvodňovať, prečo azyl podľa § 9 zákona o azyle neudelil.

Ozbrojený konflikt predstavuje situáciu, ktorá sa pokladá za dočasnú, a preto je reálna hrozba svojvoľného násillia počas ozbrojeného konfliktu zaradená v zákone o azyle pod pojem vážne bezprávie, pred ktorým ochranu poskytuje udelenie inštitútu doplnkovej ochrany. V prípade navrhovateľky došlo k naplneniu ustanovení o udeľovaní doplnkovej ochrany a krajský súd tak vo svojom rozhodnutí správne uviedol, že doplnková ochrana momentálne zaručuje navrhovateľke a jej deťom bezpečný a legálny pobyt na Slovensku až do doby, kedy ich návrat do Somálska nebude kolidovať s možným vážnym bezpráviem v domovskej krajine.

(rozsudok Najvyššieho súdu SR z 20. októbra 2010, sp. zn. 9 Sža 13/2010)

Z odôvodnenia:

Najvyšší súd SR potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom potvrdil rozhodnutie, ktorým odporca podľa § 13 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o azyle“) neudelil navrhovateľke a jej piatim maloletým deťom azyl na území Slovenskej republiky a podľa § 13b ods. 1 písm. a) a § 20 ods. 4 zákona o azyle rozhodol o udelení doplnkovej ochrany na dobu jedného roka.

Krajský súd dospel k záveru, že odporca dostatočne zistil skutkový stav veci a vyporiadal sa so všetkými skutočnosťami uvádzanými navrhovateľkou počas azylového konania v súlade s § 32 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj „správny poriadok“) a za takejto situácie následne rozhodol správne a v súlade so zákonom o azyle, keď navrhovateľke a jej maloletým deťom neudelil azyl a poskytol doplnkovú ochranu.

Krajský súd dospel k názoru, že napadnuté rozhodnutie odporcu je potrebné potvrdiť ako vecne správne a zákonné, keďže odporca pri posudzovaní žiadosti

3. HUMANITNÉ DÔVODY

Povaha azylu z humanitných dôvodov I

§ 2 písm. f), § 9, 13 ods. 1, § 13c ods. 1, § 20 ods. 4 zákona o azyle; § 81 zákona č. 404/2011 Z. z.

Zákon o azyle výslovne neukladá povinnosť správne mu orgánu uviesť do výroku negatívne rozhodnutie o neudelení azylu z humanitných dôvodov podľa § 9 zákona o azyle. Keďže nejde o nárok, o ktorom musí rozhodnúť správny orgán ex lege, ale o výsledok správneho uváženia správneho orgánu, ktorý nie je preskúmateľný súdom, námietka navrhovateľa, že správny orgán sa možnosťou udelenia azylu z humanitných dôvodov nezaoberal, neobstojí, najmä v situácii, keď nebolo sporné, že navrhovateľ počas administratívneho konania ani netvrdil, že existujú dôvody v tomto ustanovení uvedené.

(rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. mája 2009, sp. zn. 1 SžA 11/2009)

Z odôvodnenia:

Najvyšší súd SR potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom potvrdil rozhodnutie, ktorým odporca podľa § 13 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o azyle“) neudelil navrhovateľovi azyl na území Slovenskej republiky, podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle rozhodol o neudelení doplnkovej ochrany navrhovateľovi a súčasne rozhodol podľa 20 ods. 4 zákona o azyle, že neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov (ďalej aj „zákon o pobyte cudzincov“) do I.

Krajský súd dospel k záveru, že odporca v napadnutom rozhodnutí správne a dostatočným spôsobom zistil a vyhodnotil skutkový stav veci, t. j. že navrhovateľom udávaný dôvod žiadosti (v konaní pred odporcom udával, že I. opustil preto, že sa chcel dostať do Španielska, kde chcel pracovať a zarobiť si peniaze, nakoľko v I. je nedostatok práce) nie je dôvodom pre udelenie azylu. Krajský súd poukázal na to, že navrhovateľ ako dôvod žiadosti uvádzal ekonomické dôvody, ktoré nie je možné z pohľadu zákona o azyle považovať za relevantné pre udelenie azylu.

Krajský súd považoval rozhodnutie odporcu v časti o neudelení doplnkovej ochrany navrhovateľovi za vecne správne, nakoľko podľa vykonaného dokazovania odporcom sa nepreukázalo, že navrhovateľovi v prípade návratu hrozí vážne bezprávie špecifikované v § 2 písm. f) zákona o azyle. Rovnako sa stotožnil aj

4. EKONOMICKÉ DÔVODY

Ekonomické dôvody I

§ 2 písm. f), § 8, 13 ods. 1, § 13c ods. 1, § 20 ods. 4 zákona o azyle; § 81 zákona č. 404/2011 Z. z.

Odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny záver o tom, že navrhovateľove dôvody pre udelenie azylu (ekonomické dôvody) nie je možné považovať za relevantné v zmysle zákona o azyle. Preto, ak krajský súd rozhodnutie v časti týkajúce sa neudelenia azylu navrhovateľovi považoval za vecne správne a ako také ho potvrdil, bolo potrebné s jeho právnym názorom súhlasiť.

(rozsudok Najvyššieho súdu SR z 15. januára 2009, sp. zn. 8 SžA 44/2008)

Z odôvodnenia:

Najvyšší súd SR potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom potvrdil rozhodnutie, ktorým odporca podľa § 13 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o azyle“) neudelil navrhovateľovi azyl na území Slovenskej republiky, podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle rozhodol o neudelení doplnkovej ochrany navrhovateľovi, a súčasne rozhodol podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle, že neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o pobyte cudzincov“) do Vietnamu.

Krajský súd dospel k záveru, že odporca v napadnutom rozhodnutí správne a dostatočným spôsobom zistil a vyhodnotil skutkový stav veci, t. j. že navrhovateľom udávaný dôvod žiadosti nie je dôvodom pre udelenie azylu. Krajský súd poukázal na to, že ide o opakovanú žiadosť navrhovateľa o udelenie azylu, pričom navrhovateľ v oboch konaniach ako dôvod žiadosti uvádzal ekonomické dôvody, ktoré nie je možné z pohľadu zákona o azyle považovať za relevantné pre udelenie azylu.

Krajský súd považoval rozhodnutie odporcu v časti o neudelení doplnkovej ochrany navrhovateľovi za vecne správne, nakoľko podľa vykonaného dokazovania odporcom sa nepreukázalo, že navrhovateľovi v prípade návratu hrozí vážne bezprávie špecifikované v § 2 písm. f) zákona o azyle. Takisto sa stotožnil aj s rozhodnutím odporcu o neexistencii prekážky jeho administratívneho

7. VYLUČOVACIE KLAUZULY

📄 Žiadateľ nebezpečný pre spoločnosť

čl. 12, 17 smernice 2004/83/ES

V prípade, že žiadateľ o azyl spĺňa podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany je vylúčený z oprávnenia na doplnkovú ochranu tam, kde existujú vážne dôvody domnievať sa, že predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť alebo bezpečnosť členského štátu, v ktorom je prítomný.

Vylučovacie klauzuly sú taxatívne vymedzené v čl. 12 (vo vzťahu k azylu a čl. 17 kvalifikačnej smernice), ako aj v § 13c ods. 2 písm. d) a e) zákona o azyle (vo vzťahu k doplnkovej ochrane), ktoré odporca na prípad navrhovateľa aplikoval.

(rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30. marca 2010, sp. zn. 1 Sža 18/2010)

Z odôvodnenia:

Najvyšší súd SR potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave.

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie, ktorým odporca podľa § 13 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle v znení účinnom od 1. decembra 2008, (ďalej aj „zákon o azyle“) neudelil navrhovateľovi azyl na území Slovenskej republiky, podľa § 13c ods. 2 písm. d) a e) a § 20 ods. 4 zákona o azyle rozhodol o neposkytnutí doplnkovej ochrany navrhovateľovi.

Krajský súd dospel k záveru, že odporca v napadnutom rozhodnutí správne a dostatočným spôsobom zistil a vyhodnotil skutkový stav veci, t. j. že navrhovateľom udávané dôvody žiadosti nie sú dôvodmi pre udelenie azylu.

Krajský súd k námietkam, ktoré sa týkajú neudelenia azylu, uviedol, že navrhovateľ požiadal o azyl z dvoch dôvodov. Z dôvodu, že chce žiť na Slovensku so svojou manželkou a synom, ako aj z dôvodu obavy, že mu v krajine jeho pôvodu (Alžírsku) hrozí trestné stíhanie, smrť, neľudské zaobchádzanie alebo väzenie, nakoľko je obvinený z členstva v islamských teroristických organizáciách.

Proti neudeleniu azylu z dôvodu, že chce žiť na Slovensku so svojou manželkou a synom, ktorí sú štátnymi občanmi SR, resp. proti neposkytnutiu doplnkovej ochrany z dôvodu zlúčenia rodiny, navrhovateľ námietky nepodal. Krajský súd poukázal na to, že odporca správne konštatoval v napadnutom rozhodnutí, že tento dôvod jeho žiadosti je irelevantný, pretože v osobe jeho manželky alebo syna nejde o azylantov (resp. vo vzťahu k neposkytnutiu doplnkovej ochrany u osoby).

Najvyšší súd SR v podrobnostiach na tento správny záver odkazuje. Je potrebné tiež zdôrazniť, že existenciu prekážky vyhostenia podľa osobitného predpisu posudzoval odporca správne nie k času, keď navrhovateľ krajinu opustil, ale k momentu svojho rozhodnutia a v postupe odporcu a jeho záveroch nezistil odvolací súd žiadne pochybenie.

▣ Posudzovanie dôveryhodnosti a rozporné tvrdenia II

Posudzovanie dôveryhodnosti žiadateľa o udelenie azylu je výsledkom celkového hodnotiaceho procesu a úvah odporcu o osobnosti žiadateľa s prihliadnutím k miere reálnosti, resp. vierohodnosti ním tvrdených dôvodov odchodu z krajiny pôvodu v konfrontácii so všeobecne známymi informáciami o krajine pôvodu. Rozhodujúcimi pre záver o nedôveryhodnosti žiadateľa nemôžu byť len niektoré nepatrné nezrovnalosti alebo len omylom vysvetlené nejasnosti v tvrdeniach žiadateľa, ale zásadné rozpory vo výpovediach, ktoré správny orgán rozpozná.

Z administratívneho spisu odporcu vyplýva, že rozpory vo výpovediach navrhovateľa nebolo možné považovať za nepatrné, či zanedbateľné, napokon navrhovateľ sám priznal, že o dôvodoch žiadosti ako aj o pravej identite v azylovom klamal.

Nedôveryhodnosť tvrdení navrhovateľa pre ich rozpornosť, objektívne znemožnila odporcovi zistiť u navrhovateľa nielen podmienky pre udelenie azylu, ale aj podmienky pre udelenie doplnkovej ochrany.

(rozsudok Najvyššieho súdu SR z 20. októbra 2009, sp. zn. 8 SžA 60/2009)

Z odôvodnenia:

Najvyšší súd SR potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave.

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie, ktorým odporca podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o azyle“) neudelil navrhovateľovi azyl, podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 mu neposkytol doplnkovú ochranu a rozhodol, že v jeho prípade neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o pobyte cudzincov“) do Arménska.

Krajský súd preskúmaval napadnuté rozhodnutie odporcu z pohľadu podaného opravného prostriedku z 14. augusta 2007, keďže z neho bolo podľa krajského súdu zrejmé, že navrhovateľ sa s rozhodnutím odporcu neuspokojil. Krajský súd uviedol, že nepreskúmaval rozhodnutie z pohľadu dôvodov uvedených